

SLOVENSKI

Poročevalac

Direktor: Sudi Janžaba - Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak - Tiska uskarina: Slovenskega poročevalca - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 55-22 do 55-26 - Uprava: Ljubljana, Copova ul. 10/III, telefon 45-71 in 46-71 - Oglasi: oddelek: Ljubljana, Kardeljeva ulica 4, telefon 35-96, za ljubljanske naročnike 24-43, za sunanje 33-32 - Poštni predaj: - Tek. račun NB 601-90321-4 - Mesečna naročnina 140 din

Po enem mesecu novega deviznega sistema

Danes poteka en mesec od dne, ko so začela poslovati pri Narodnih bankah devizna obračunska mesta. Spričo tega ne more biti odveč, če pogledamo, kako se je v tem mesecu uveljavljala novi devizni sistem. Kar uvodoma je treba ugotoviti, da se je začelo poslovanje pri deviznih obračunskih mestih 1. julija samo do jure (pravno). Centrale Narodne banke po republikah so bile namreč tega dne in še več dni nato brez dejav, tako da niso mogle ugoditi povpraševanju. Bilo je tako kakor če bi krojač odprl delavnico, ko še nima ne stroja ne niti; morda še igle ne. Ni čudno, če so tedaj iz podjetij prihajali glasovi: čemu odpirati devizna obračunska mesta, če nimajo s čim poslovati? Dejansko je to poslovanje steklo šele, ko so centrale Narodne banke končno prejele začetek nekaj deviz. V Ljubljani se je to zgodilo 8. julija.

Dalje je skoraj vsu prvo polovico julija bilo odprto vprašanje faktorjev za uvoz in izvoz. Kakor smo že pisali, je namen teh faktorjev v tem, da vskladijo cene uvoženega blaga s cenami na notranjem trgu, to se pravi, da omogoča uporaba faktorjev podjetjem pri izvozu primerno prodajo, pri uvozu pa nakup pod pogoji, ki niso ugodnejši kakor na domačem trgu. Ker teh faktorjev dolgo ni in ni hotelo biti od nikoder, podjetja seveda niso izvažala in tudi uvoz je za nekaj časa skoraj popolnoma zastal. (Posebno prizadeje bil izvoz pohištva, opeke, lesne galanterije, oglja, stekla in še nekatere izdelkov). Nobeno podjetje ni namreč tvegalo, da bi sklenilo kakšne večje kupčije, kajti brez faktorjev ni moglo vedeti, ali bo prišlo pri kupitju na svoj račun ali ne. Seveda je imelo od vsega tega naše gospodarstvo precej škode. To prav gotovo ni bilo potrebno, saj so pristojni člani zvezne vlade uredbo o obračunu cen (ki vsebuje faktorje) pri izvozu oziroma uvozu podpisali že 26. junija, izšla pa je šele v 36. št. uradnega lista z dne 9. julija (ki pride v Slovenijo nekaj dni pozneje), čeprav sta medtem časom izšli dve drugi številki (27. junija in 1. julija).

Pa tudi po objavi faktorjev se te stvari niso povsod obrnile na bolje. Za marsikatero izvozno predmet je bil namreč določen očitno pretizek faktorja, tako da se določena podjetja še vedno niso mogla odločiti za izvoz. Saj niso mogla in še danes ne morejo računati z regresom (povračilom od države), kakor bi ga morala dobiti ob realnem upoštevanju na svetovnem trgu dosegljivih cen. Veliko zmedo je povzročilo tudi dejstvo, da so carinski organi dokaj dolgo napačno tolmačili seznam izvoznih faktorjev. Po tem seznamu se uporabljala pri uvozu ključne opreme faktor 1, to se pravi, da jo plačajo podjetja, ki uvažajo tako opremo, po uradni pariteti dinarja. Cisto jasno je, da ključna oprema niso samo stroji in podobno, temveč tudi različni pomožni material, kakor kablji in podobno. Samo organom carine to ni bilo jasno in tako so zahtevali od podjetij, da plačajo ta material po cenah z uporabo faktorjev, ki veljajo za drugo uvoženo blago široke potrošnje, surovine in polizdelke. Posledica je bila, da so podjetja morala najeti pri Narodni banki prekomerne kredite in plačati zanje obresti (zato je prišel ponekod v nevarnost celo plačni fond). Res je, da je bilo vse to v dobrih dveh tednih urejeno, vendar čemu šele na nestete intervencije, ko bi pristojni organi lahko že prej dali carinskimi organom, če so le-ti v svoji delovni vniemi že tako zlogični in dosledni, jasna navodila, ki bi kar v začetku onemogočila take nevsčnosti.

Glede faktorjev pa še danes marsikaj ni jasno. Gre predvsem za dve stvari. Cene na svetovnem trgu se zelo spreminjajo - trenutno prevladuje tendenca k padanju - in zato je razumljivo, da morajo biti faktorji zelo gibčni. Z uvedbo nove paritete dinarja smo namreč tudi mi podvrženi spremembam na svetovnem trgu. Iz tega sledi, da bi morali čimprej določiti mehanizem izpreminjanja še določenih faktorjev. No, to še ni urejeno. In drugo? Po sedanjih navodilih morajo poslovati podjetja s faktorji, ki veljajo na dan dejansko izvršenega izvoza. Podjetja pa pravijo: če veljajo za nas faktorji na dan izvoza in ne tisti, ki so predpisani na dan, ko sklenemo kupčijo, tedaj ne moremo izdelati kalkulacije in seveda tudi ne - izvažati. V tem je dokaj resnice. Vedeti je namreč treba, da mineta lahko od sklenitve kupčije do njene izvršitve tudi dva meseca ali celo več in v tem času pade lahko cena na svetovnem trgu zelo občutno. Posledica bi bila, da se spremeni podjetju na dan sklepanja kupčije predvideni dobiček mesec dni ali dalj pozneje v občutno izgubo.

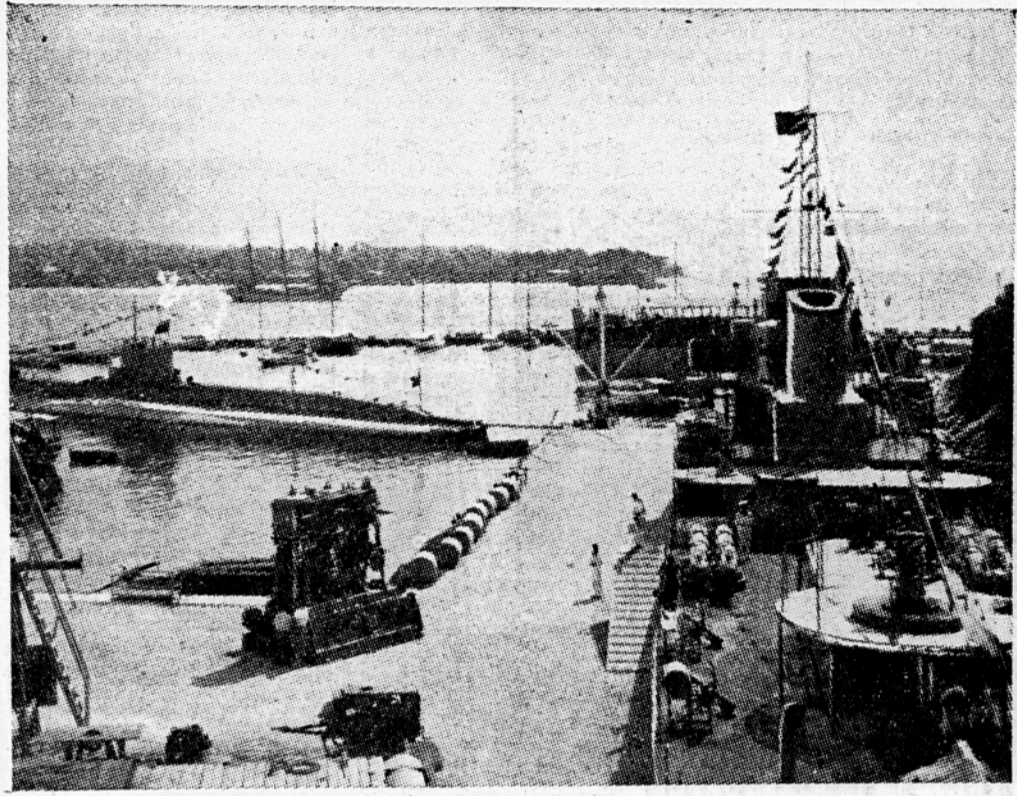
Teh nekaj pojavov smo lahko opazili v prvem mesecu poslovanja po novem deviznem sistemu. Seveda ni to vse, vendar zadoščajo že ti primeri za ugotovitev, da so marsikaj zakrivila samo slabe priprave, nejasna navodila ali sploh pomanjkanje navodil, ki so prišla zelo pozno in še to večinoma šele po številnih urgencah tako proizvoznih, kakor trgovskih podjetij, dalje birokratsko-okolnostno ravnanje po očitno nemogočih navodilih in pod. Nič takega ni bilo pri vsem tem, čemur se z nekoliko več dobre volje in ekspeditivnosti ne bi bili mogli izogniti že vnaprej. To so dejstva in samo zato smo o vsem tem tudi napisali te vrstice: da bi se iz preteklih izkušenj česa naučili in se tako izognili nepotrebnim napakam v prihodnosti.

160 milijonov za dokončanje zdravstvenih objektov na Hrvaškem

Za dokončanje in obnovo zdravstvenih objektov v LR Hrvatski bodo porabili letos 160 milijonov dinarjev. Od tega bo šlo za investicije republiškega plana 88 milijonov, za investicije lokalnega plana pa 72 milijonov dinarjev. Največja investicijska postavka - 60 milijonov dinarjev bo porabljena za razširitev in obnovo 40 bolnišnic. Večina kredita bo šlo za razširitev bolnišnice v Splitu, kjer bodo poleg novega ginekološkega oddelka odprli tudi šolo za babice, za bolnišnico v Zadru, Dubrovniku in Slavonkem Brodu. Tudi v Liki (okraj Donji Lapac, Udubina, Brinje in Gospić) dokončujejo poslopja za bolnišnice, v katerih bodo ambulante za splošno prakso, zobne ambulante in bolnišnice.

Strokovnjaki za orientalistiko odpotovali v Carigrad

Beograd, 31. julija. Skupina naših strokovnjakov za orientalistiko - Nebim Filipovič, Metodije Sokolovski in Dušana Bojanić, ki jih vodi direktor orientalskega zavoda v Sarajevu dr. Branislav Djurdjević, je davi odpotovala v Carigrad. V carigradskem arhivu bodo prepisovali in mikrofonsko posneli dokumente, ki vsebujejo dragocene podatke za našo narodno zgodovino.

Z razstave Jugoslovanske vojne mornarice in pomorstva v Splitu

Novo bolgarsko izzivanje in obrekovanje

Ponesrečen poskus oslabitve pritožbe Jugoslavije na generalno skupščino OZN

Beograd, 31. julija. (Tanjug): Po agencijskih poročilih je bolgarska vlada večeraj izročila zastopniku veleposlanstva FLRJ v Sofiji noto, v kateri je obtoženo dosedanje osebje veleposlanstva FLRJ, da se je baje izzivalno vedlo ter obrekovalo in žalilo bolgarski narod in narode Sovjetske zveze. Zastopnik ministrstva za zunanje zadeve FLRJ, na katerega se je glede teh vesti obrnil sodelavec Tanjuga, je jugoslovansko veleposlanstvo v Sofiji zares prejelo noto take vsebine.

Zastopnik ministrstva za zunanje zadeve je izjavil, da temeljno navedbe v bolgarski noti na navadnih izmislicah, ki so umetno pripravljene v trenutku, ko je jugoslovanska vlada zaradi hude kršitve eksteritorialnosti jugoslovanskega veleposlanstva v Sofiji vložila formalno zahtevo na Organizacijo združenih narodov, da se na dnevni red bližnjega rednega zasedanja Generalne skupščine postavi vprašanje uzakonjenja pravih diplomatskega statusa in imunitete predstavništva. Ze to

Italijanske oblasti resno ogražajo blagovno izmenjavo

lozna lesa, ki so ga italijanska podjetja ob zelo ugodnih pogojih kupovala v Jugoslaviji. Statistični podatki kažejo, da je imela naša država velike napore za povečanje izmenjave blaga z Italijo. Zadnji ukrepi italijanske vlade pa nedvomno ovirajo nadaljnji razvoj trgovskih odnosov med obema državama, hkrati pa so tudi v nasprotju z osnovnimi principi mednarodne trgovine. Jasno je, da so vsi ti ukrepi posledica sovražne italijanske politike proti naši državi, vendar pa bi se morala italijanska vlada zavedati, da bodo od teh ukrepov imeli največjo škodo prav italijanski trgovci in hkrati tudi italijansko gospodarstvo sploh. Proizvode, ki jih izvažata Italija v Jugoslavijo, bo Jugoslavija zlahka dobila dru-

god, težje pa bo italijanskim podjetjem plasirati v drugih državah proizvode, ki so jih doslej izvažala v Jugoslavijo. To velja tudi za surovine, ki jih Italija nabavlja v Jugoslaviji in za katere bo Jugoslavija lahko dobila druge kupce.

Pogajanja s trgovinskimi strokovnjaki Grčije in Turčije

Po obvestilih iz ekonomskega oddelka ministrstva za zunanje zadeve se bodo v kratkem končala pogajanja med trgovinskimi strokovnjaki Grčije in naše države o kontingentnih seznamih za letošnje in prihodnje leto. Doseženi je že sporazum, da se doseženi izvozni seznam razveljavijo in napravi enak, kot so blagovni seznam države članice evropske plačilne unije, ki izvažajo v Grčijo. Pričakujejo, da bo v najkrajšem času dosežen sporazum o dokončnem seznamu dodatnih predmetov za izvoz iz naše države v Grčijo.

32 milijonov dinarjev, južnega sadja za nad 17 milijonov dinarjev in drugo. Vrednost izvoženega blaga v Turčijo je letos znatno večja od vrednosti izvoženega blaga v Grčijo. Po uradnih podatkih doseže ta izvoz okroglo 215 milijonov dinarjev, kar je za 103 milijone dinarjev več od našega uvoza iz te države v istem času. Od januarja v juniju letos smo izvozili v Turčijo papirja za 97 milijonov dinarjev, cimenta za 57 milijonov dinarjev, posode za 13,5 milijonov dinarjev, tkanin za perilo in ženske obleke za 11 milijonov dinarjev, raznih strožnic za okrog 9 milijonov dinarjev in drugo blago. Iz Turčije smo uvažali predvsem staro železo, laneno seme, manganovo rudo in drugo blago.

»Novi list« o Artukoviću

New York, 31. julija. (Tanjug). Glasilo jugoslovanskih izseljencev v ZDA »Novi list« piše, da je nepravilna sodba federalnega sodišča globoko vznemirila jugoslovanske narode in ameriške državljane jugoslovanskega rodu. »Vemo, da so v naši novi domovini nepravilne sodbe in da je potrebna dolga in vztrajna borba za zmago pravice. Ena izmed nepravilnih razsodb je vsekakor čudno obrazložena sodba federalnega sodnika Halla, ki je odklonil odobritev izročitve vojnega zločinca Artukovića jugoslovanskim oblastem. Taka sodba, pripominja častnik, ima lahko hude in nezaželene posledice. V trenutku, ko ameriška vlada kaže očitno zaskrbljenost zaradi vrnitve nacističnega gibanja v Zahodni Nemčiji in Avstriji, daje polno oporo ustaškim zločincem v ZDA.

Naši strokovnjaki za zunanjo trgovino izjavljajo, da so dane vse možnosti za čedalje boljše trgovinske zveze Jugoslavije z Grčijo in Turčijo. Pogajanja, ki so v teku, prinašajo uspehe v skladu z izvoznimi možnostmi vseh treh držav. Bilten Glavne zadrzne zveze za tujino

Glavna zadrzna zveza FLRJ je začela izdajati bilten za informacije in dokumentacije, namenjen tujini. Bilten bo objavljal gradivo o kmetijskih in kmetijskih delovnih združenjih, obrtnih združenjih ter kratke pregledne o delu naših združnih organizacij.

Veleizdajalci v Avstriji

Ni nobena posebnost, če se kominformovska propaganda zateče k najbolj fantastičnim »prijemom«, da bi dosegla svoj cilj. Izgleda pa, da so moskovske agente v inozemstvu dobile ukaz, naj vsaj poskušajo oprati slab ugled in naj se v tujih državah vedaj pokažejo v luči stoddotnega patriotizma in ultranacionalizma.

Oglejmo si sedaj še nekaj »dejstev«, ki »dokazujejo« veleizdajo in škodo, ki jo ima zaradi tega Avstrija. Kominformovci bi radi dokazali, da so sporazumi glede ureditve vodnega stanja na Dravi škodljivi za Avstrijo in da ima edino Jugoslavija korist od komisije, ki to stanje nadzira, češ da »ima Jugoslavija s tem možnost nadzorovati avstrijske hidrocentrale, medtem ko Avstrije ne zanimajo energetske razmere na Dravi na jugoslovanskem področju.« Ko napadajo sporazume o sodelovanju med dravskimi elektrarnami v Avstriji s tistimi v naši državi, se avstrijski kominformovski poslanci sklicujejo na nekatere diplomatske note sovjetske vlade Jugoslaviji, ki so bile poslane l. 1949. in kot nalašč dodajajo, da so pri pripravi avstrijske mirovne pogodbe štiri velesile dosegle sporazum, s katerim »so v celoti zavrnile jugoslovanske zahteve nasproti Avstriji.« To naj bi bil »dokaz«, da po tem sklepu velesil (h kateremu je mnogo pripomogla prav sovjetska diplomacija) ni mogoče nikak sporazum med dvema malima sosednjima državama, kakor da so velesile enkrat za vselej »rešile« vse probleme med Jugoslavijo in Avstrijo.

Čitena primer takšnega »poskusa« je tudi poslanica, ki so jo pred nekaj dnevi poslali poslanci avstrijske kominformovske partije kot pismeno vprašanje pravosodnemu ministru avstrijske zvezne vlade. Razumljivo je, da v Moskvi niso zadovoljni, če se odnosi v Srednji Evropi urejujejo v prijateljskem duhu in da jim ni prav nič všeč, da sta Avstrija in Jugoslavija našli več stičnih točk, ki omogočajo dobre sosedne odnose med obema državama. Sovjetska diplomacija ne šteti ne s trdom ne z denarjem, da bi sedanje urejeno stanje razmaja in ga nadomestila - recimo približno s takšnimi odnosi, kakor jih nasproti naši državi (slej ko prej edino v korist sovjetske politike) vsiljujejo italijanski iredentistični krogi.

Bolj kot ta dokaz »veleizdajec«, ki naj bi prizadel predvsem avstrijske industrijske kroge, je zanimiv nadaljni »dokaz«, ki govori o »načrtih« proti državi nedotakljivosti Avstrije. Splet citirajo najprej neko sovjetsko noto iz l. 1949, v kateri baje piše, da »določeni nacionalistični krogi v slovanskih državah, med katerimi je tudi Jugoslavija, snujejo načrt o razdelitvi Avstrije med sosednje države.« Da meri ta citat na čustva nemških nacionalistov, je jasno. Toda avstrijski »komunisti« bi radi zastražili še druge nainveže v Avstriji, ko govorijo o še nekaterih »načrtih«, po katerih »naj bi v primeri vojne v Evropi jugoslovanske čete zasedle avstrijsko ozemlje.« Tudi Avstrijecem je gotovo očitno, da bi imela naša država v primeru nekega napada v Evropi dovolj opravka pri zavarovanju svojih precej izpostavljenih meja, ne pa da bi se še ukvarjala z nekimi »zasledbenimi načrti.« Toda kominformovcem je propaganda - propaganda in po njihovem mnenju se še na tako bedasto in nesmiselno laž lahko ujame nekaj topoglavih kalinov. V teh »načrtih« pa naj bi bila zopet - »veleizdajca«.

»Izdajalstva« pa s tem še ni konec: med zločine, ki naj bi jih preganjalo avstrijsko pravosodno ministrstvo, spada dajo še letošnji neuradni obisk koroškega deželnega glavarja Wedeniga v Ljubljani in prireditve jugoslovanskih jadralnih letalcev in športnih padalcev, ki je bila pred dobrim mesecem v Celovcu. Ti jugoslovanski jadralci naj bi med svojimi poletji po avstrijskem nebu »nekontrolirano« fotografirali koroško ozemlje. Zato so seveda tisti, ki so povabili jugoslovanske letalce na letalski miting v Celovcu - izdajalci...

Toda »izdajalci« avstrijskih interesov in nedotakljivosti avstrijskega ozemlja so tudi tisti, ki so dovolili prihod slovenskega pevskega zbora na Koroško. Kominformovci zato pozivajo Avstrijce, naj preprečijo »štrjenje« propagande med slovenskim prebivalstvom. Avstrijski pravosodni minister bržkone ne bo imel težav, če bo hotel v dunajskem parlamentu odgovoriti na to interpelacijo. Avstrijsko prebivalstvo - pa tudi koroški Slovenci - pa so v teh vprašanjih o »veleizdajci« dobili še eno siko več o tem, kam meri sovjetska politika v Avstriji! Res ne rimo, kdo bi v Avstriji lahko nasledel tako plehki propagandi razen pešičke kominformovcev in skupine preostalih nacistov, ki so najbrž nekoliko presenečeni (ali pa tudi ne!) ko vidijo, kako jim avstrijska kominformovska partija načrtno prevzema njihova »šovinistično-nacionalistična in izpialna gesla.

Izjava avstrijskega zunanjega ministra

Rio de Janeiro, 31. julija. (Tanjug). Avstrija se namerava obrniti na Združene narode, če 4 velike sile ne bodo mogle v kratkem doseči sporazuma o pogodbah z Avstrijo, je izjavil večeraj dr. Gruber, avstrijski minister za zunanje zadeve, ki se mudi v Rio de Janeiro. Pripomnil je, da bi Avstrija v tem primeru prosila Združene narode, naj pozovejo velike sile, da izpolnijo obveznost o ustanovitvi suverene Avstrije, obveznost, ki izhaja iz moskovske deklaracije od l. 1943. Dr. Gruber je dejal, da avstrijska vlada še ni sklenila, kdaj se bo obrnila na Združene narode, do takrat pa bi rada dobila podporo svetovne javnosti za svojo stvar. Dejal je, da je bil to glavni namen njegovega obiska v Braziliji. Na vprašanje novinarjev, kaj je bil predmet njegovih nedavnih razgovorov z maršalom Titom, je dr. Gruber izjavil, da želi avstrijska vlada navezati prijateljske zveze s sosedno Jugoslavijo. Razgovori na Brionih so se nanašali na vprašanje odnosov med obema državama, je dejal dr. Gruber.

»Izdajalstva« pa s tem še ni konec: med zločine, ki naj bi jih preganjalo avstrijsko pravosodno ministrstvo, spada dajo še letošnji neuradni obisk koroškega deželnega glavarja Wedeniga v Ljubljani in prireditve jugoslovanskih jadralnih letalcev in športnih padalcev, ki je bila pred dobrim mesecem v Celovcu. Ti jugoslovanski jadralci naj bi med svojimi poletji po avstrijskem nebu »nekontrolirano« fotografirali koroško ozemlje. Zato so seveda tisti, ki so povabili jugoslovanske letalce na letalski miting v Celovcu - izdajalci...

Slavnost v višji pomorski šoli v Splitu

Slavnost v višji pomorski šoli v Splitu

Beograd, 31. julija. Dva člana burmanske gospodarske delegacije odpotovala iz naše države

Beograd, 31. julija. Predsedstvo glavne zadrzne zveze FLRJ je sklenilo poslati na 22. mednarodni zadrzni tečaj, ki bo v Franciji 13. septembra, dva zastopnika jugoslovanskih združnih organizacij. Tečaj prireja mednarodna zadrzna zveza s pomočjo UNESCO. Udeleženci bodo slišali predavanja o zadrznem gibanju v Franciji in njegovi vlogi za narodno gospodarstvo, o mednarodni zadrzni zamenjavi, o inflaciji in zadrzni trgovinski politiki, glavnih problemih zadrznih financ, vlogi združništva pri oblikovanju družbe, o Zdrženih narodih in zadrznem gibanju na splošno.

Dva člana burmanske delegacije odpotovala iz naše države

Beograd, 31. julija. Dva člana burmanske gospodarske delegacije odpotovala iz naše države

Beograd, 31. julija. Predsedstvo glavne zadrzne zveze FLRJ je sklenilo poslati na 22. mednarodni zadrzni tečaj, ki bo v Franciji 13. septembra, dva zastopnika jugoslovanskih združnih organizacij. Tečaj prireja mednarodna zadrzna zveza s pomočjo UNESCO. Udeleženci bodo slišali predavanja o zadrznem gibanju v Franciji in njegovi vlogi za narodno gospodarstvo, o mednarodni zadrzni zamenjavi, o inflaciji in zadrzni trgovinski politiki, glavnih problemih zadrznih financ, vlogi združništva pri oblikovanju družbe, o Zdrženih narodih in zadrznem gibanju na splošno.

Nad 250.000.000 din za elektrifikacijo vasi postojnskega okraja v letu 1951-52

Elektrifikacija vasi v okraju Postojna se bliža zaključku. Z elektrifikacijo vasi je Okrajni ljudski odbor Postojna pričel maja 1951 v času najtežje ekonomske situacije za okraj, saj je ljudski odbor v tem času imel 42 milijonov din dolgov.

Kljub taki situaciji sta se Okrajni komite KPS in Okrajni ljudski odbor Postojna lotila važne in težke naloge, elektrificirati vse vasi v postojnskem okraju. To nalogo je bilo treba prirediti brez kakršnih koli investicij z zelo majhno količino elektromateriala. Zakaj se je okraj lotil v taki situaciji tako obsežnega dela? Zato, ker je slo predvsem za partizanske in ekonomsko pasivne vasi; za vasi, ki so bile za časa stare Jugoslavije in v času okupacije fašistične Italije močno zapostavljene od takratnih izkoriščevalskih režimov; za vasi, ki so mnogo prispevale k osvoboditvi naše domovine in ki so po zmagi nad okupatorjem in domačimi izdajalci relativno zelo malo dobile. Slo se je za vasi in kraje, kot so: Juršče, Volce, Buje, Laže, Babno polje, Babna jama, Ravnik, Čamerje, Sv. Vid in druge. V lirsokobistriškem predelu pa za vse vasi v Brkinih, Podgori in druge. Kljub velikim potrebam v teh krajih po gradnji komunalnih naprav: vodovodov, sol, cest, zdravstvenih ustanov, obnovi, se je okraj lotil najprej elektrifikacije, kajti elektrifikacija je osnovni pogoj za nadaljnji hitri ekonomski in kulturno prosvetni dvig dežele.

Od pričetka elektrifikacijskih del, to je od maja 1951 do sedaj je bilo elektrificiranih 85 vasi in naselov v prejšnjem okraju Postojna 73 vasi, v predelu bivšega okraja Lirska Bistrica, ki spada sedaj k okraju Postojna (12 vasi). V zaključni fazi gradnje je še 12 vasi. V teh vaseh bodo dela zaključena približno v 40 dneh, tako da bodo v okraju Postojna vse vasi elektrificirane. Zgrajena je 43,5 kilometrov daljnogovoda visoke napetosti, 107 km omrežja nizke napetosti in 8 trafostojev.

Pri teh obsežnih elektrifikacijskih delih je nosil glavno breme Okr. ljudski odb. Postojna, ki je dobil znatno pomoč od zvezne in republiške vlade ter delovnih kolektivov DES in Tovarne smploa. Uprava za plan LRS je dodelila 3.500.000 investicijski, Ministrstvo za finance FLR je odpisalo več milijonov din tržnega dobička. Sami zainteresirani so tudi prispevali s tem, da so dali vse droge, izvršili vsa težka dela in dali v denarju ali materialu prispevek za notranje investicije. Ti prispevki so napram izdatkom le minimalni. Vrednost elektrifikacijskih del za 73 vasi znaša 140.416.390 din, interese to je koristniki v teh vaseh pa so pri-

sv. Vidu, kjer imajo sovražniki še opore v zaostalosti, zlasti klerikalci, so prijatelji župnika Poznik Marjana, šli mnogo dalje, ti so, ko so videli, da se že žica vleče in da so ljudje prepričani v elektrifikacijo, kmetje strašili, da ta dela stanejo mnogo, in bo zato Okrajni odbor zaplenil vsem tistim, ki si napeljujejo v svoja poslopja električno napeljava vsa premoženja. Govorili so, da tako kmetje ne bodo imeli ne elektrike in ne premoženja. Sovražniku je uspelo v Osredku prepričati 8 družin, ki so na to odklonile električno napeljavo in jo seveda danes nimajo. Če bodo te družine hotele sedaj same napeljati električno razsvetljavo v svoja poslopja, jih bo to stalo najmanj desetkrat več. Tako torej nekateri sovražniki hujskajo, drugi, ki jim naivno verjamejo, plačujejo račun.

To je samo en uspeh v okraju Postojna v letu 1951-52. V tem času pa je bila zgrajena tudi cesta Selšček—Otava, sedaj pa se nadaljuje gradnja ceste Otava—Rakitna. Cesta Bukovje—Predjama bo dograjena do 15. avgusta, gradnja mlina Pudo in Dijaškega doma v Postoini sta v zaključni fazi, obnovljen je bil hotel Javornik, obnova hotela Zmaga je v zaključni fazi, obnovljenih je bilo več šolskih poslopij, cest, nabavljenih 13 traktorjev in vrsta drugih poljedelskih strojev in orodja, nabavljen je bil avtobus, avtomobilanta in drugo. Doživeli, ki jih je imel okraj, so vsi poravnani. V tekstu so pripravne za gradnjo ceste Ribnica—Ostrožno brdo, naročenih in že delno plačanih je 20 traktorjev. Postojnski okraj je torej pričo vidno napredovati in se bo kmalu rešil zaostalosti, v katero ga je pahnila dolgoletna italijanska okupacija. P. D.

Zveza borcev NOV mesta Trbovlje na novi poti

V petek 25. julija je bila v Trbovljah mestna skupščina Zveze borcev. Skupščine se je udeležilo z veliko zamudo 126 delegatov oziroma članov. Kaj za naravno. Iz političnega in organizacijskega poročila, ki je bilo zelo skromno, se ni odražalo celotno delo organizacije, ki je bilo kljub nedelavnosti članov pozitivno. Odbor Zveze borcev mesta Trbovlje se je med letom stalno menjal in bil dalje časa brez predsednika. Prav tako tudi tajnik ni čutil dolžnosti, da bi se udeleževal sej in se zanimal za delo organizacije. Zato ni čudno, da je mnogo organizacijskega dela zaostalo in s tem v zvezi tudi pobiranje članarine, kar je vzrok, da ima ZB v Trbovljah danes le 314 članov. Mnogi delegati na skupščini so bili presenečeni, ko so izvedeli, da je treba plačevati članarino. ZB mesta Trbovlje je tudi sklenila, da postavi velik spomenik Revolucije na trgu pred rudniško restavracijo. Toda ostalo je le pri sklepu zaradi tega, ker je odbor čakal na direktive od zgoraj.

Skromnemu poročilu je sledila razprava, v kateri so člani kritično ocenili delo in tudi predlagali več pametnih sklepov za pozitivno delo mestne organizacije ZB. Ko so obravnavali nedelavnost odbora, so bili delegati mnenja, da bi se jih moralo že preje opodbiti in sklicati izredni občni zbor, ne pa čakati na redni občni zbor. Pravilno je, da bodo od-

VREME

VREMENSKO POROČILO
Hidrometeorološke službe
Snanje 31. julija ob 7: Vpliv močnejšega vremenja v ljubljanski pritiski, ki je zgrajen med jedrom azorskega in vzhodno-evropskega anticiklona, povzroča stabilizacijo lege vremenja, ki bo trajalo vsaj do ponedeljka 4. avgusta.

V Sloveniji je bilo danes zjutraj vreme z megli v ljubljanski kotlini. Včerajšnja najvišja temperatura je bila 27 stopinj Celzija v Ajdovščini in Murski Soboti. V Ljubljani je danes ob 7 znašal značilni pritisk 739,2 mm, pri čemer temperatura zraka 12,8 stopinj Celzija, najvišja temperatura 24,5 stopinj Celzija, relativna vlaga 96%, megla, vidljivost 150 metrov, včerajšnja najvišja temperatura 24,5 stopinj Celzija.

Vremenska napoved za petek: Lepo sončno vreme z delno oblačnostjo v popoldanskih urah. Temperatura brez bistvene spremembe.

Tudi tekma z Madžari neodločena

Samo današnja zmaga nad Nizozemsko lahko privede jugoslovansko moštvo med četvorico, ki se bo na XV. olimpijskih igrah borila za kolajne v waterpolu

Tudi večerjšnja tekma naših waterpolistov se je končala neodločeno. Nasprotnik jugoslovanske reprezentance je bila Madžarska, prejšnji svetovni prvak in drugoplasirano moštvo na prejšnji olimpiadi. To je bila doslej najlepša igra na vsem turnirju.

Jugoslavija : Madžarska 2:2 (1:1)

Moštvi sta igrali odlično, glede na možnosti, za dosego golov pa se lahko reče, da bi Jugoslavija zaslužila zmago. Dve minuti pred koncem prvega polčasa, ko je bilo v našem moštvi 7 igralcev, v matrovskega prvača, Bogačja, 2 metra, čeprav ga ni nihče oviral, zgrešil mrežo madžarske reprezentance. Bilo je še več ugodnih priložnosti za dosego golov. V drugi minuti prvega polčasa je n. pr. Ježič prispel pred madžarske vratarja in ga skušal prebrati, toda brezuspešno. Ježič in Kurinji sta nato dvakrat zadela preko madžarskih vrat.

Prvi gol je dosegla Jugoslavija v tretji minuti igre. Kurinji je izvedel kor, žoga je padla v prazen prostor pred madžarska vrata, Sta-

Olimpijski bazen je poleg dvorane Messuhalli središče tekmovalni v tem tednu.

kuša je prihitel in potresel nasprotnikova vrata. Madžari so izenačili v trenutku, ko sta bila dva naša igralca izven igre, njihovo pa samo eden. Gol je dal Bolvary. Tako kot jugoslovansko moštvo v prvem polčaju, so imeli Madžari igro v svojih rokah v začetku drugega polčasa, vendar pa so se naši uspešno branili. Sredi polčasa je sodnik izključil Radoniča iz igre, vendar Madžari cele tri minute niso mogli izkoristiti prednosti v številu igralcev. V šest minuti je Karpati dosegel vodstvo za svoje moštvo 2:1. Minuto pozneje je Radonič z desne strani zrgel žogo Kuriniju, ta pa je izenačil na 2:2 ter s tem postavil končni rezultat tekme. Naši so se koncem igre otresli pritiska, nekajkrat napadli na nasprotnikova vrata, vendar se jim ni posrelo doseči zmagovitih golov.

Navzile temu, da je naša reprezentanca dosegla samo neodločen rezultat, je treba poudariti, da je to vendarle precejšen uspeh, ker so Madžari favoriti za zlato kolajno. To je bilo hkrati tudi prvič, da od madžarske reprezentance nismo bili poraženi.

Glede lepote in učinkovitosti

Slovenska plavalna liga

Kamničani premagali Trboveljane

Pred 1000 gledalci je bil v nedeljo 27. t. m. povratni plavalni dvo-bor slovenske lige med Rudarjem in Kamnikom. Zmagal je tudi tokor Kamnik in sicer v plavalnih točkah 80:60, v waterpolo tekmi 7:2 (5:0) in tudi v skokih. Kamničani so bili boljši zlasti v ženskih disciplinah. V plavanju sta dosegla dobre rezultate mlada kamniška plavalca Zrimšek (R) 30:0; MLADINKE — 50 m prsto: Prosenec 25,4; PIONIRJI — 33 m prsto: Juvan 25,3; 33 m prsto: Kranjc 29,8.

Skoki: 1. Ivertnik (R), 2. Kušej, 3. Homan (R).

Pionirsko prvenstvo Ljubljane v skokih v vodo

V sredo, dne 30. julija je bilo na Centralnem ljudskem kopališču prvo pionirsko prvenstvo Ljubljane v skokih v vodo. Tekmovanje so se udeležili po trije pionirji Ilirije in Zelezničarja ter tri pionirke Zelezničarja in ena Ilirija.

Običajni rezultati: pionirji: 1. Vračnik (Z) 76,15, 2. Vesnaver (I) 69,94, 3. Košorok (R) 62,06, 4. Košorok (P) (Z) 56,42, 5. Koprivšek

Običajni rezultati: pionirke: 1. Vračnik (Z) 76,15, 2. Vesnaver (I) 69,94, 3. Košorok (R) 62,06, 4. Košorok (P) (Z) 56,42, 5. Koprivšek

Ocenjevalna vožnja avtomobilov se začne v soboto na Bledu

V soboto popoldne bodo startali na prvi etapi avtomobilisti za »Jadranski reli«, ocenjevalne vožnje, ki ima svoj začetek na Bledu in Skopju in katere zaključek tvori hitrostna gorska dirka iz Kotora na Lovčev.

Na Bled so že prispeli prvi dirkači, med njimi dva Nemca Schliesmaier z avtomobilom Porsche in Minarct z Fordom. Slednji se je zelo povoljno izrazil o organizaciji te velike mednarodne prireditve.

Lista udeležencev po vozilih: 2. Volkswagen, 2. Porsche, 1. Lea-Francis (Anglija), 3. BMW, 2. Steyr, 2. Fiat, 3. Ford, 1. Opel, 1. Citroen, 1. Austrodamler, 2. Chevrolet, 2.

Gutbrod, 2. Borgward, 1. Austin, 1. Alfa-Roma, 2. Buick.

Med udeleženci zastopniki: Anglije, Grčije, Nemčije, Avstrije, Saarske oblasti in Jugoslavije. Sodelovanje najboljših dirkačev na ocenjevalnih vožnjah je porok, da bo prireditelj zelo zanimiva in da bodo tisti, ki se prvič udeležujejo take prireditve, imeli zelo težak položaj, saj se bodo morali kosati z mojstri ocenjevalne vožnje.

Organizator dirk A.M. Bled je s podporo Avto-moto zveze Slovenije poskrbel za dobro namestitve tekmovalcev ter za pravilno markacijo dela poti po Sloveniji. Dirkači bodo vozili skozi Ljubljano v nedeljo zjutraj okoli 1. ure.

Stockholm, 31. julija. V Stockholmu se je večerj nadaljevalo atletske tekmovalce. Jugoslovanski atleti so dosegli izredno dobrih rezultatov. Maršaljevo sodelovanje je vrgla kroglo 13,59 m daleč, Kotuškovala pa 13,37 m. Dimitrino je dosegel v skoku v višino 197 cm. Dobra rezultata sta

igre ocenjujejo strokovnjaki naše waterpoliste kar najboljše. Jugoslovanski so prišli na olimpiado mnogo novih stvari, predvsem premično igro namesto statične, ki je sedaj osvajajo vsi. Strokovni krogi označujejo kot glavno slabost našega moštva, da igralci včasih po izredni igri nenadoma pomislijo na zmago.

Na večerjšnji tekmi sta igrali moštvi v naslednjih postavah:

JUGOSLAVIJA: Kovačič, Bakasun, Stakula, Kurinji, Vuksanović, Ježič in Radonič.

MADŽARSKA: Jeney, Vizvari, Gyarmadi, Marković, Bolvary, Szilovoz in Karpati. Tekmo je sodil Bauwens iz Belgije.

Druge tekme druge skupine med Nizozemsko in ZSSR se je končala z zmago Nizozemske 4:2 (2:0).

V prvi skupini je Italija premagala Belgijo 5:1. ZDA pa Spantjo. V drugi polfinalni skupini bo odigrana samo še ena tekma, in sicer danes zjutraj med Jugoslavijo in Nizozemsko. Položaj na tabeli v tej skupini je naslednji: Madžarska 4 točke z razliko v golih 11:9, Nizozemska 3 točke in 8:6, Jugoslavija 2 točki in 5:5, ZSSR 1 točko in 8:12.

Za sedaj pride v finalno skupino Madžarska, druga reprezentanca pa bo po tekmi Jugoslavija-Nizozemska. Za Nizozemsko zadešča, doseže neodločen rezultat in za sedaj drugo mesto v skupini, naše moštvo pa mora zmagati, če hoče po številu točk preseči Nizozemsko.

Škanata v finalu Trojanovič v polfinalu

Heisinki, 31. jul. Jugoslovanska plavalca Škanata in Trojanovič sta danes dosegla zelo lepe uspehe, saj se je prvi plasiral za finalno tekmo na 100 m hrbtno, drugi pa pribojni vstop v polfinale na 200 m prsto. Tretji jugoslovanski predstavnik Barbieri ni uspel, da bi se tekmoval v isti disciplini s Trojanovičem. Škanata je v zelo močni konkurenci v svoji skupini dosegel prvo mesto, pri čemer je drugi na cilj in dosegel po vrednosti peti najboljši čas, in sicer 1:07,8. V tem nastopu je pustil za seboj med drugimi Američana Stakea, ki je veljal kot favorit za prvo mesto.

V finale se je plasiral naslednji osem plavalcev: Oyokawa (ZDA) 1:05,7 (nov olimpijski rekord — prejšnji je bil 1:05,9), Bova (Francija) 1:06,8, Taylor (ZDA) 1:07,0, Meiring (Juž. Afrika) 1:07,6, Škanata (Jugoslavija) 1:07,8, Galvao (Argentina) 1:07,9, Stake (ZDA) 1:08, Wardrop (Anglija) 1:08,6. V skupini, kjer je igral Škanata, so se tekme razvile takole: 1. Oyokawa 1:05,7, 2. Škanata 1:07,8,

(I) 54,79 in 6. Pirč (I) 45,85 točk; pionirke: 1. Rubinič B. (Z) 66,19, 2. Kovačič (Z) 48,08, 3. Banovec (I) 42,84 in Lesjak (Z) 38,79 točk. Skupni število točk: Zelezničarji 42, Ilirija 19.

Tekmovalci predstavljajo izbrane pionirke, ki so vsi obvladali 7 skokov z enometrske deske. Vračnik, Vesnaverji in Rubiničevi so se prebrali, da so pokazali solidno obvladovanje skokov in so lahko ponos svojih poštovovalnih voditeljev, zlasti dr. Stojana, Gale in Kebra.

Tretji tečaj plavalne šole Ilirije

Plavalna šola Ilirije vabi mlado, starejšo od 7 let, na vpis v tretji tečaj za začetnike in naprednejše plavalce, ki bo pričel v ponedeljek 4. avgusta t. l. na obek kopalniščih. Tečaj bo trajal tri tedne vsak dan, razen sobote in nedelje, običajni rezultati: pionirji: 1. Vračnik (Z) 76,15, 2. Vesnaver (I) 69,94, 3. Košorok (R) 62,06, 4. Košorok (P) (Z) 56,42, 5. Koprivšek

Običajni rezultati: pionirke: 1. Vračnik (Z) 76,15, 2. Vesnaver (I) 69,94, 3. Košorok (R) 62,06, 4. Košorok (P) (Z) 56,42, 5. Koprivšek

Dobri rezultati naših atletov na Švedskem

dosegla tudi Djurasković v teknu na 3000 m s časom 9:05,4 in Lorgier v teknu na 100 m s časom 11,1.

Atletski miting Zelezničarja

Atletski klub Zelezničar iz Ljubljane prireja v nedeljo odprt meddrštveni atletski miting z začetkom ob 9.30 na stadionu v Šiški. Tekmovanje bo na 200 m čez za preke, 100, 200, 1000, 1500, 3000 m, 4x200 m za mladince skoki v daljino in višino ter met kroglice in kopja.

Prijave se sprejemajo pol ure pred začetkom tekmovalja.

V nedeljo konjske dirke v Kranju

Za gorenjske konjerejce, pa tudi za druge iz ostalih krajev Slovenije, bo v nedeljo velik praznik, saj bodo na velikih konjskih dirkah v Kranju, ki jih priredi tamkajšnji klub za konjski sport »Borec«, pokazali sadove svojega dela v preteklih letih. Med najboljših konjev bodo nastopili tudi konji, ki so last JLA in Ljudske milice. Zanimiv spored prireditve bo obsegal 12 točk. Začetek dirke bo ob 15 na hipodromu.

Opozarjamo obiskovalce, da je v dneh od 1. do 8. avgusta v Kranju gospodarska razstava zaradi katere je znizana vozna po železnici (50%).

Uspeh Krizmaniča

Poslednja borba večerjšnjega tekmovalja v boksu je bil dvoboj med Krizmaničem in Belgijcem Maršalom. Zmagal je Krizmanič po točkah in se uvrstil v četrtfinale. Prihodnji nasprotnik našega boksarja bo Johanson (Švedska), ki je večerj premagal Neduha (Češkoslovaška) po točkah.

Zaključne tekme v košarki

Začele so se finalne tekme v košarki. Tekmujejo v dveh skupinah. V prvi skupini se moštva bore za plasma od 1. do 4. mesta, v drugi pa za plasma od 5. do 8. V drugi skupini je davi Brazilijska premagala Francijo 59:44, Čile pa Bolgarijo 60:53. Popoldne je v prvi skupini ZSSR premagala Urugvaj 67:57, ZDA pa Argentino 85:76.

Plenarni sestanek ljubljanskih nogometnih sodnikov bo danes ob 19.30 v Likovarski ulici.

Zvezna košarkarska liga. V prvenstveni tekmi zahodne zone zveze košarkarske lige v Karlovcu je mladost iz Zagreba premagala Zelezničarja 52:46.

Kaj se je zgodilo z maršalom Kulikom, ki je bil prve tedne vojne poveljnik zaščitnih enot, ni znano.

Naše letalstvo se je skrilo na nekaj osamljenih skupin.

V Kominterni deluje še informacijski odtel, ki ga vodi Friedrich. Uslužbenci drugih odtelov beró bilten, gledajo zemljevid Sovjetske zveze, gredo ob dveh kosih, se vrnejo ob pol treh, ostanejo do šestih, nato pa sedejo v avtobus, ki jih pelje domov.

Popolnoma nemogoče je, spregovoriti le besedo z najvišjimi voditelji. Dejansko si nihče ne upa odpreti ust, ker se vsi bojijo.

Zdaj nismo več Kominterni, pač pa Znanstveni inštitut št. 301. Zamenjali smo svojo dovolilnico, ki ni več rdeča, temveč rjava. Varnostni ukrepi so strožji kot kdaj koli: straže pregledujejo dovolilnice mnogo bolj natančno, obiski tujih ljudi v Kominterni pa so se zmanjšali na minimum. Če hče kdo vstopiti, mora Beljov ali Blagojeva straži po telefonu dati dovoljenje, šele nato lahko spusti obiskovalce v višja nadstropja. Strogo je prepovedano stopiti v sobe Friedrichove sekcije: informacijski odtel nadzira one, ki po službeni dolžnosti bero tuje časnike, in pazi celo na to, koliko časa jih imajo pri sebi... Na cesti je nevarno govoriti v kakem tujem jeziku.

Tudi v Luxu so previdnostni ukrepi postreženi. Ne moreš pa prepovedati možem, da ne bi govorili z ženami, ki nato v kuhinji razlagajo novice, ki so jih slišale od mož. Cesar mi v Kominterni niso povedali, vse Spermaza v kuhinji, in v Luxu ni tako spretnih hinaycev kakor v Znanstvenem inštitutu št. 301: tu se tesnoba, pomanjkanje zaupanja in strah sam kažejo odkrito če ne z besedami, pa s kretnjami.

ENRIQUE CASTRO DELGADO

TAJNO ZIVLJENJE KOMINTERNE

Kako sem izgubil vero v Moskvo

All si se lahko zanesel na poštenost nemškega fašizma? Ali nam na drugi strani niso vtilvali vere v Stalinovo nezmožljivost? V čem je bilo torej presenečenje? Zakaj smo ob začetku napada imeli samo 70 divizij, medtem ko so bili številni korpusi v Sibiriji, na Kavkazu, v Moskvi?

Stalin nadaljuje:

»Lahko bi nas kdo vprašal: kako je bila sovjetska vlada mogla skleniti pogodbo o nenapadanju s prevartanti in lopovi, kakršna sta Hitler in Ribbentrop? Ali ni bila to skapika sovjetske vlade? Ali smo decela prepričani, da s napakivno nenapadalnega pakta z Nemčijo nismo ničesar pridobili? Zagotovili smo naši deželi leto in pol miru in ji omogočili, da je pripravila svoje sile za prepreditve fašistične Nemčije, če bi kljub pogodbi slučajno mislila na napad...«

Jaz pa razmišljam po svoje: toda, če je pogodba zagotovila Sovjetski zvezi podlugo leto miru, ali morda to ne pomeni, da je Sovjetska zveza postavila svoje koristi pred vse druge, pri tem pa ji drugi narodi v vojni z nemškimi fašizmom niso bili prav nič mar. Če je v tem podlugu letu Rusiji uspelo, da je pripravila svoje vojaške sile, da bi se mogla upreti osvajačom, zakaj pa se v vsem podlugu letu te čete niso približale meji, po-

sebnost, če je bilo gotovo, da Japonska pred določenim daljšim obdobjem ne bo mogla začeti vojne proti Rusiji.

In če so bile čete pripravljene in smo imeli 300 divizij, kako je bilo potem mogoče, da smo se morali umikati pred številčno šibkejšo vojsko? Stalin nadaljuje govor, jaz pa se borim z dvomi, ki rastejo v nedogled. Pred podlugu letom si ne bi predrznil dvomiti o Stalinovih besedah, a od tedaj se je mnogakoti zgodilo.

Stalinov govor 3. julija 1941 predstavlja napor človeka, ki se je spremenil v boga, kateri skuša izkoristiti ugled, ki ga uživa, da bi prikril propad večletne politike. Moskovski radio prenaša govor ves dan. Vsak partijski komite organizira sestanke, na katerih sekretar prebere govor, nato pa vpraša poslušalce: »All ima kdo kakšen pomislek?«

Jasno, da nihče nima pomislekov. 180 milijonov sovjetskih državljanov se s tem govorom strinja.

Zbrali smo se tudi v Kominterni. Vikov je predsedoval seji, Mirov pa je bral govor. Tako smo morali popoldne poslušati, kar smo slišali že zjutraj. Ob koncu je Vikov vprašal:

— Zeli kdo besedo?

Popoln molk.

Sestanek je končan...

POLOZAJ JE RESEN

Sovjetska zveza in Velika Britanija sta sklenili pogodbo o medsebojni pomoči ter sta se obvezali, da ne bosta sklepali ločenega miru.

Maršalu Vorosilovu so poverili obrambo severnega odseka fronte, Timošenku obrambo srednjega, maršalu Budjoniju pa južnega odseka. Maršal Budjonij se umika

iz področja Novograd—Volinsk proti Zitimiru. Velika bitka pri Smolensku, ki jo bje maršal Timošenok, divja že osmi dan. Nemci so 42 kilometrov od Leningrada, čigar obrambo so zaupali Vorosilovu in Zdanovu. V Angliji je bil sklenjen sporazum med Sovjetsko zvezo in poljsko vlado, s katerim se Sovjetska zveza odreka poljskim ozemljem, ki si jih je leta 1939 priključila na podlagi rusko-nemške pogodbe.

Ze mesec dni smo v vojni. Z vojaškega gledišča je vsa moja pozornost obrnjena na bitko pri Smolensku. Timošenok bje veliko bitko za izčrpanje sovražnika prav tam, kjer se Barclay ni hotel ali ni znal spustiti v bitko z Napoleonovimi vojskami.

Po mojem mnenju je gledanje Timošenka pravilno. Toda Timošenko v Sovjetski zvezi ni priljubljen. Zamerja mu, da je stopil na Vorosilovo mesto, ko je nespoznobnost le-tega postala očita. Castnike sili, da posvečajo manj časa študiju zgodovine ruske komunistične partije in več vojaškim vprašanjem: omejili je posebne pravice političnih komisarjev, nato pa jih je decela odpravil: po klavnem začetku vojne s Finsko omejuje tudi nadutost visokih vojaških poveljnikov.

Položaj je resen. Nimamo 300 divizij, kakor trdi Stalin; imamo jih le 150, ki so razdeljene takole: 70 na zahodnem bojišču, 50 na Daljnem vzhodu, 10 na vojaškem področju Kavkaza in 20 za strateško rezervno; del te je že posegel v bitko pri Smolensku.

Oklepnih voz imamo prav malo. Večji del, med njimi najboljši, so sestavljali posebno armado, ki ji je poveljeval poveljnik oklepnih enot general Pavlov. Ta armada pa je bila uničena prve dni vojne. Generala Pavlova so ustrelili in to navico sporočili vojski s posebno okrožnico.

Dnevne vesti

KOLENDAR
Petek, 1. avgusta: Ljubica, De-domin.
Sobota, 2. avgusta: Bojan, Porci-junkula.
SPOMINSKI DNEVI
1. VIII. 1941. — Izšel zakon o za-ščiti države.
1. VIII. 1941. — Osvobojen Donji Lapac, prvo večje osvobojeno mesto na Hrvaškem.

Dr. Grebenc zopet ordinira.
Zaključne branive diplomskih del na fakulteti za kemijo Tehni-ske visoke šole v šolskem letu 1951-1952. Dne 31. VII. 1952 z branivju diplomskih del tov. Klemente Lju-bosilave, Pervanja Franca ter No-vaka Aleksandra iz oblasti anor-ganske kemiješke tehnologije, an-organske in fizikalne kemije so zaključene branive diplomskih del na fakulteti za kemijo v šolskem letu 1951-52. To šolsko leto je bilo zelo uspešno, ker je na fakulteti bilo diplomiranih 27 inženirjev kemije. Na ta način je fakulteta za kemijo TVŠ doprinesla svoj delež potrebam naše industrije po vseh kvalificiranih kadrih in s tem tudi graditvi socializma.

Dr. Grebenc zopet ordinira.
Zaključne branive diplomskih del na fakulteti za kemijo Tehni-ske visoke šole v šolskem letu 1951-1952. Dne 31. VII. 1952 z branivju diplomskih del tov. Klemente Lju-bosilave, Pervanja Franca ter No-vaka Aleksandra iz oblasti anor-ganske kemiješke tehnologije, an-organske in fizikalne kemije so zaključene branive diplomskih del na fakulteti za kemijo v šolskem letu 1951-52. To šolsko leto je bilo zelo uspešno, ker je na fakulteti bilo diplomiranih 27 inženirjev kemije. Na ta način je fakulteta za kemijo TVŠ doprinesla svoj delež potrebam naše industrije po vseh kvalificiranih kadrih in s tem tudi graditvi socializma.

Dr. Grebenc zopet ordinira.
Zaključne branive diplomskih del na fakulteti za kemijo Tehni-ske visoke šole v šolskem letu 1951-1952. Dne 31. VII. 1952 z branivju diplomskih del tov. Klemente Lju-bosilave, Pervanja Franca ter No-vaka Aleksandra iz oblasti anor-ganske kemiješke tehnologije, an-organske in fizikalne kemije so zaključene branive diplomskih del na fakulteti za kemijo v šolskem letu 1951-52. To šolsko leto je bilo zelo uspešno, ker je na fakulteti bilo diplomiranih 27 inženirjev kemije. Na ta način je fakulteta za kemijo TVŠ doprinesla svoj delež potrebam naše industrije po vseh kvalificiranih kadrih in s tem tudi graditvi socializma.

SINDIKALNE PODRUŽNICE!
Za skupinski izlet vaših čU-NOV se poslužite udobnih PUT-NIKOVH avtopulmanov! - Zna-čena cena! Posvetujte se s Put-nikom! 4724-a

Cebelarji prevaževalci! Iz Like smo dobili sporočilo, da je zadnji čas tamka večkrat močno deževalo. Ker se je žepček (vrisk) precej pomagal od pršilne sile, je upanje na dobro pašo, ki se bo predvidoma pričela okrog 10. avgusta. Zveza namerava poslati v Gračac svoj kamion, ki bo raz-važal panje na pasišča, kakor tudi svojega zasopnika, ki bo organi-ziral prevoze in deljal navodila. Kar bo ta naš zasopnik in Gračacu obveščal o pašnih razmerah v Liki tudi Zvezo v Ljubljani, naj se in-teresenti pred odhodom obračajo nanjo. 4728-n

Kupimo večje število močnih čebeljih družin v AZ-panjih. Po-šlube na Zvezo čebelarstva dru-štva za Slovenijo, Ljubljana, Mi-klušičeva 28. 4727-n

OKrajni ljudski odbor Kranj ob-vešča, da bodo lokalne ceste III. reda Gorice-Preddvor, Zgornja Besnica-Podbilca od 4. do 23. av-gusta 1952 zaradi obnove propu-sov zapre za promet. 4725-n

PUTNIK V LJUBLJANI
 organizira v nedeljo 10. avgusta posebni vlak na nogometno tekmo Odred : Pteter v Osijeku! Pri-java sprejema poslovalnica PUT-NIKA in pisarna Odreda! Ugodne cene — ozvočen vlak — buffer — povoljni vozni red! — Prijave se sprejemajo do četrta 7. avgusta do 12. ure! 6-n

KINO
 LJUBLJANA — Kino »UNION«:
 Zaprt!
 Kino »OGA«: ameriški film: »Srečanje s Frankensteinom« — **Tednik** — Predstavi ob 18.15 in 20.30.

Kino »MOSKVA«: premiera franco-skega filma: »Ljubica iz Verone«. **Tednik**. Predstavi ob 18.15 in 20.30. Prodaja vstopnic v obeh kinematografih od 17 dalje.
Kino »TIVOLI«: ameriški film: »Srečanje s Frankensteinom« — **Tednik**. Predstava ob 20.30 — **Prodaja** vstopnic od 19.30 dalje
Kino »21«:
 »Tarzan v New Yorku«. **Tednik**. Predstava ob 20.30. — **Prodaja** vstopnic od 19.30 dalje
Kino »TRIGLAV«: ameriški barvni film: »Trije muzejari«. **Tednik**. Predstavi ob 18 in 20. **Prodaja** vstopnic od 17 dalje.
Kino »SISKA«: ameriški film: »Bo-jeviti O'Flyne«. **Tednik**. Predstavi ob 18 in 20. **Prodaja** vstopnic od 17 dalje.
Letni kino »DOM MILICE«: ame-riški film: »WINCHESTER«. **Ted-nik**. Predstava ob 20.30. **Prodaja** vstopnic od 18.30 dalje.

RADIO
SPORED ZA PETER
 Poročila ob 5.15, 6.00, 12.30, 15.00, 19.30 in 22.00. — 5.00—7.00 Pester glasbeni spored — vmes ob: 5.20—5.25 Objava dnevnega sporeda; 5.50—6.00 Jutranja telovadba; 6.10—6.30 Gospodinski nasveti; 6.30—6.40 Pregled tiska in radijski ko-ledar; 12.00 Lehka orkestralna glasba domačih skladateljev; 12.40 Zabavna glasba, vmes objave; 13.00 Za pionirje — Večeri ob ta-bornem ognju; »Sivi gad« pripo-petuje o »sivem kuharju«; 13.10 Radjske reklame; 13.20 Obisk pri velikih mojstrih; 14.00 Iz kulturnega življenja po svetu; 14.10 Operetne melodije; 14.30 Radijske reklame; 14.40 Igra Zabavni orkester Radia Ljubljana pod vodstvom Mite Gunzka; 15.00 Irena Vandot in Stane Manzzini; 15.10—15.30 Za-bavna glasba, vmes objave; 15.30 Vački Johanna Straussa pod tak-tično stavnih dirigentov; 19.00 Ra-dijske univerza — Prof. Anton Polenc: O duševnih sposobnostih živali; 19.15 Slovenske narodne poje Božo Grošelj, s harmoniko spremlja Avgust Štanko; 19.40 Za-bavna glasba, vmes objave; 19.50 Radjske reklame; 20.00 Egon Tomc: Tedenski zunaj-politični preled; 20.15 Dela Johannaes Brahmsa — Izvajajo sopranistka Matija Skenderović, pri klavirju Danilo Svava in violonist Igor Ozim, pri klavirju Hilda Horak-Casova; 21.00 Svet v satiri in hu-morju — Slavko Kolarič: Mi smo za pravico; 21.20 Moderna plesna glasba; 22.15 Pregled sporeda za naslednji dan;

OBVESTILA
 Obveščamo prebivalstvo sektorja Vrhnika Logatec in Grosuplje, da bodo s 1. avgustom 1952 organi-zirane državne zobne ambulante na Vrhniki, v Logatcu in Grosuplju. Zobne ambulante bodo poslovale: v Grosuplju od 8—14, na Vrhniki od 8—12 in od 13—19, v Logatcu pa ob torkih, četrtkih in sobotah od 7—13, v ponedeljkih, središ in petkih pa od 13—19. — V ambulantah bodo imeli prednost: zavarovanci socialnega zavarovanja, poleg teh pa se bo sprejemalo tudi vse ostale prebivalce, ki bodo imeli možnost zdraviljenja zob z 20% popustom. — Drž. zobna ambulanta v Litiji redno ordinira od 7—13 ter od 13 do 19. — Drž. zobna ambulanta v Medvodah redno ordinira od 1. ju-lija dalje od 7—13, od 1. septem-bra dalje pa od 7—13 ter od 13—19. — Drž. zobna ambulanta v Metišu redno ordinira ob torkih, četrtkih in sobotah od 7—13, v ponedeljkih,

NATECAJ
 V cilju razvijanja in obogatnja repertoarja in popularne glasbe kvintetnih simfoničnega orkestra (v kolikor so pesmi orkestrirane, je priloži tudi klavirski izvod). Nagrade za delo so sledeče:
 1. prva nagrada 20.000 din, dve drugi nagradi po 15.000 din, tri tretje nagrade po 10.000 din.
 2. Dela je poslati pod šifro na naslov: Radio Beograd, Hilendarska 2-IV, Muzičko odeljenje z nazivom »Za konkurs masovnih pesam«. — Beograd, 28. julija 1952.

Čevlarska obrtniška proizvodajina in predelovalna zadruga KLANJ
 Ne zamudite si ogledati izložbeni prostor našega podjetja na Gospodarski razstavi v Kranju, kjer razstavljamo najnoveše modele vsakovrstne obutve.

SIŠKA
 »Srečanje s Frankensteinom« — **Tednik**. Predstava ob 20.30 — **Prodaja** vstopnic od 19.30 dalje
Kino »21«:
 »Tarzan v New Yorku«. **Tednik**. Predstava ob 20.30. — **Prodaja** vstopnic od 19.30 dalje
Kino »TRIGLAV«: ameriški barvni film: »Trije muzejari«. **Tednik**. Predstavi ob 18 in 20. **Prodaja** vstopnic od 17 dalje.
Kino »SISKA«: ameriški film: »Bo-jeviti O'Flyne«. **Tednik**. Predstavi ob 18 in 20. **Prodaja** vstopnic od 17 dalje.
Letni kino »DOM MILICE«: ame-riški film: »WINCHESTER«. **Ted-nik**. Predstava ob 20.30. **Prodaja** vstopnic od 18.30 dalje.

RADIO BEOGRAD RAZPISUJE natečaj za množične pesmi
 prirejene na besedilo današnje re-matike in izgradnje naše države ter revolucionarne borbe za socia-lizem in boljše življenje delav-skega razreda. — Pesmi so lahko komponirane za zbor ali zbor in soliste s spremljavo klavirja, har-moniknih simfoničnega orkestra (v kolikor so pesmi orkestrirane, je priloži tudi klavirski izvod). Nagrade za delo so sledeče:
 1. prva nagrada 20.000 din, dve drugi nagradi po 15.000 din, tri tretje nagrade po 10.000 din.
 2. Dela je poslati pod šifro na naslov: Radio Beograd, Hilendarska 2-IV, Muzičko odeljenje z nazivom »Za konkurs masovnih pesam«. — Beograd, 28. julija 1952.

NATECAJ
 V cilju razvijanja in obogatnja repertoarja in popularne glasbe kvintetnih simfoničnega orkestra (v kolikor so pesmi orkestrirane, je priloži tudi klavirski izvod). Nagrade za delo so sledeče:
 1. prva nagrada 20.000 din, dve drugi nagradi po 15.000 din, tri tretje nagrade po 10.000 din.
 2. Dela je poslati pod šifro na naslov: Radio Beograd, Hilendarska 2-IV, Muzičko odeljenje z nazivom »Za konkurs masovnih pesam«. — Beograd, 28. julija 1952.

Čevlarska obrtniška proizvodajina in predelovalna zadruga KLANJ
 Ne zamudite si ogledati izložbeni prostor našega podjetja na Gospodarski razstavi v Kranju, kjer razstavljamo najnoveše modele vsakovrstne obutve.

Čevlarska obrtniška proizvodajina in predelovalna zadruga KLANJ
 Ne zamudite si ogledati izložbeni prostor našega podjetja na Gospodarski razstavi v Kranju, kjer razstavljamo najnoveše modele vsakovrstne obutve.

Čevlarska obrtniška proizvodajina in predelovalna zadruga KLANJ
 Ne zamudite si ogledati izložbeni prostor našega podjetja na Gospodarski razstavi v Kranju, kjer razstavljamo najnoveše modele vsakovrstne obutve.

Kompozicije ne smejo biti preje izvajane ali objavljene in se do-stavljajo pod šifro in v čisto pisani partituri. Edino kompozicije pod točko 2. b) morajo biti poslane v klavirskem izvodu s tem, da se od nagrade odbije vsota, potrebna za honoriranje aranžerja. Kompo-zicije, katere ne bodo nagrajene, ako odgovarjajo potrebam Radia Beograd, bodo odkupljene in izva-jane v okvirju programa radia Beograd. — Rok za oddajo del je 15. november. Dela je poslati na naslov: Radio Beograd, Hilendar-ska 2-IV, muzičko odeljenje — z oznako »Za konkurs lake muzike«. Beograd, 28. julija 1952.

MALI OGLASI
INSTITUT ZA ELEKTROZVEZE potrebuje več elektroinženirjev in elektrotehnikov za šibki tok, več samostojnih konstrukterjev in dva industrijska kalkulant. Plača po dogovoru, nastop takoj. Pismene ponudbe z navedbo iz-brazbe in dosedanje prakse poš-ljite na naslov: Institut za elek-trozveze, personalni odeljek — Ljubljana, Linhartova 35. 10248-1
SLUŽBO DOBI samostojen kvalifi-ciran obratovodja za vodenje gostinskega obrata in kvalifici-rana kuharica. Ponudbe z na-vedbo dosedanje prakse in su-zbovanja poslati pod »Vestene« na oglasni odeljek. 10249-1
GRABENO podjetje Tolmin išče za takojšnji nastop samostojnega finančnega in materialnega knji-govodja. Ponudbe z obširnimi podatki poslati na gornji na-slov. 10251-1
AVTO-SERVIS BLEED razprodaja rezervne avtomobilske dele ter rabljene avtoplašče. 10252-4
ZENSKO in moško športno KOLO, skoraj novo, prodam. — Litjska cesta 37. 10264-4
STEDILNIK, emajliran, malo rab-ljen, prodam; tudi za bone. Na-slov v oglasnem odeljku. 10265-4
UPOKOJENKA išče sobo ali bi-ko stanovanjka pazila na otro-ke. Pismene ponudbe pod »na« na oglasni odeljek. 10231-9
ZENSKO KOLO prodam. Ajdovec, Florijanska 27. 10226-4

MALI OGLASI
INSTITUT ZA ELEKTROZVEZE potrebuje več elektroinženirjev in elektrotehnikov za šibki tok, več samostojnih konstrukterjev in dva industrijska kalkulant. Plača po dogovoru, nastop takoj. Pismene ponudbe z navedbo iz-brazbe in dosedanje prakse poš-ljite na naslov: Institut za elek-trozveze, personalni odeljek — Ljubljana, Linhartova 35. 10248-1
SLUŽBO DOBI samostojen kvalifi-ciran obratovodja za vodenje gostinskega obrata in kvalifici-rana kuharica. Ponudbe z na-vedbo dosedanje prakse in su-zbovanja poslati pod »Vestene« na oglasni odeljek. 10249-1
GRABENO podjetje Tolmin išče za takojšnji nastop samostojnega finančnega in materialnega knji-govodja. Ponudbe z obširnimi podatki poslati na gornji na-slov. 10251-1
AVTO-SERVIS BLEED razprodaja rezervne avtomobilske dele ter rabljene avtoplašče. 10252-4
ZENSKO in moško športno KOLO, skoraj novo, prodam. — Litjska cesta 37. 10264-4
STEDILNIK, emajliran, malo rab-ljen, prodam; tudi za bone. Na-slov v oglasnem odeljku. 10265-4
UPOKOJENKA išče sobo ali bi-ko stanovanjka pazila na otro-ke. Pismene ponudbe pod »na« na oglasni odeljek. 10231-9
ZENSKO KOLO prodam. Ajdovec, Florijanska 27. 10226-4

Slaščičarna kavarna, KRANJ
 Prešernova ulica
 Telefon št. 316
TUDI NA GOSPODARSKI RAZSTAVI V KRANJU VAS BOMO POSTREGLI Z NAŠIM DOBRIM PECIVOM, SLAŠČICAMI, SLADOLEDOM ITD.

TOVARNA GUMIJEVIH IZDELKOV

Sava KLANJ
 Vabimo Vas, da si ogledate našo izložbo na Gospodarski razstavi v Kranju, kjer boste imeli možnost ogledati si v detajlih vse naše proizvode, posebno še naše najno-vešje izdelke. Prepričajte se sami o dobri kvaliteti in ugodnih cenah ter izkoristite to prilžnost za naročila in pogodbe.

»Kranina«
TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO KLANJ

INVALIDSKA GOSPODARSKA PODJETJA - KLANJ
»PUŠKARNA«, NA ZALOGI IMAMO IN IZDELUJEMO PO NAROČILU LOVSKO OROŽJE, IZVRŠUJEMO GENERALNA POPRAVILA VSAKOVRSTNEGA OROŽJA, NUDIMO LOVSKI IN RIBARSKI PRIBOR.
TOVARNA LOVSKIH PATRON, IZDELUJEMO VSAKOVRSNE TULCE ZA PATRONE LOVSKEGA OROŽJA.
»ZVEZDA«, TKALNICA VSAKOVRSNIH TEKSTILNIH TKANIN. BARVARNA IN BELJENJE VOLNE, BOMBAZA IN VSEH VOLNENIH IZDELKOV ZA PODJETJA IN PRIVATNIKE.
»KEMICNA« ČISTILNICA VSEH VRST OBLEK.
»PLASTIKA«, IZDELUJEMO VSAKOVRSNE OTROŠKE IGRACE IZ PLA-STIČNIH MAS.

PIANINO »Proksche, malo rab-ljen, prodam. Naslov v oglasnem odeljku. 10260-4
MESTNO STROJNO PODJETJE v Ljubljani, Dolenska cesta 76 — sprejme takoj v službo do 25 strojnih ključavničarjev, 5 kovni-nostrugarjev, 1 kovača, večšega tudi ključavničarskih del in 1 kvalificiranega električarja.
MOSKA OBLEKA naprodaj. Ogled Trojar, krojač, Streliška ulica št. 24. 10241-4
ZENSKO KOLO »Opel« prodam. — Franc Vogrinec, čevljar, Tavčar-jeva 1. 10229-4
KOPALNICO, kompletno, prodam. Ravnikarjeva 11, Ljubljana (Me-den). 10227-4
JEDILNICO, baročno, mahagoni-udno prodam. Saks, Gregorči-čeva 17-b, od 11—5 ure. 10221-4
AVTO DKW, tipa »Majstor klasa F-8«, v brezhibnem stanju, pro-dam. Hotel Slon, soba 314. 10199-4
ENOSOBNO STANOVANJE zame-njam za prazno sobo ali garso-niero v centru. — Ponudbe pod »Takojs« na oglasni odd. 10232-9

ZAHVALE
 Ob nenadni izgubi mojega sina **MARJANA** se pristrčno zahvalim vsem, ki ste me tolažili v tej težki izgubi, sočustvovali z menoj, ga spremlili na njegovi zadnji poti in oglasni odeljek. — Matj Pavla Setnik in sin Peter. 4710-a
 Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam lajšali našo bol ob prerani izgubi našega ljubljena moža, predobrega ata **TONETA POLJŠAKA**. Vsem, ki ste s cvet-jem olepsali njegov zadnji dom, ga spremlili v tako velikem številu in mu izrekli iz srce segaajoče poslovične besede ter mu v zadnji zahvala zdravniku tov. dr. Pahorju zahvala zdravniku g. dr. Pahorju za njegovo požrtvovalnost, da bi ga nam ohranil pri življenju, ce-lomernu kolektivu Tehniškega in-stituta kovin, industr. LRS, glavni direktorji kovin, ind. LRS. — Iskrena zahvala vsem, prav vsem. — Uložščena družina Poljšako-va. 4712-a

MALI OGLASI
 v »Slovenskem poročevalcu« — veliki uspehi

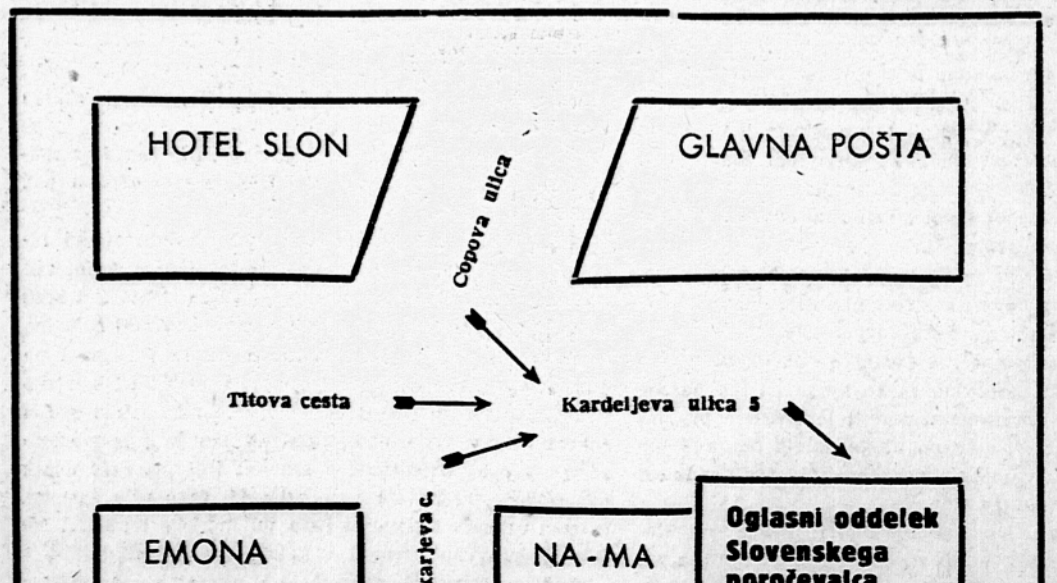
»Elektrotehnično podjetje Kranj«
 tel. št. 192, 265
 NA ZALOGI IMAMO VSAKOVRSNI ELEKTROTEHNIČNI MATERIAL.

Mestna OPEKARNA, Kranj — Stražišče, tel.št. 140
 Na zalogi imamo vsake vrste votlake in zidake. Izdelke si ogledjte na razstavnem pro-storu v Kranju.

Mestna čevljarna Kranj ★
 sprejema vsakovrstna naročila moških, ženskih in otroških čevljev. Izdelujemo po meri in želji. NAŠE IZDELKE SI OGLEDJTE NA GOSPODARSKI RAZSTAVI V KRANJU OD 1. DO 12. AVGUSTA 1952.

TRGOVSKO PODJETJE »Drehrana« KLANJ
 Na Gospodarski razstavi v Kranju od 1. do 12. avgusta 1952, je naše kolonialno, specerijsko in delikatesno blago. Obiščite naše poslovalnice v Kranju, kjer vam bodo po želji postregli in zadovoljni boste.

LIP-Kranj
lesno industrijsko podjetje — Kranj, telefon št. 308
 Vabimo Vas, da si ogledate na Gospodarski razstavi v Kranju naše izdelke in sicer:
REZAN LES VSEH VRST, LADIJSKI POD, STENSKI OPAŽ, STAVBNO POHIŠTVO, LESENE HIŠICE, EMBALAZO-ZABOJE, LEŽALNE STOLE, JAMSKI IN CELULOZNI LES ITD.
KVALITETA PRVOVRSTNA, CENE ZMERNE! PRIPOROČAMO SE ZA NAROČILA!

Za pridobitnike najvažnejši urad v Ljubljani

Oglejte si razstavo naših priznanih izdelkov na Gospodarski razstavi v Kranju od 1. do 12. avg. 1952